

Ohjausalan maisteriohjelma (120 op)

OPETUSSUUNNITELMA 2010 - 2012

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
Opettajankoulutuslaitos
Ohjausalan koulutus- ja tutkimusyksikkö

SISÄLLYS

KOULUTUKSEN LÄHTÖKOHDAT.....	3
OHJAUKSEN OSAAMISALUEET.....	4
TYÖSKENTELYMUODOT.....	5
ARVIOINNIN PERUSTEET.....	7
OPINTOKOKONAISUUDET.....	7
OPINTOKOKONAISUUKSIIN LIITTYVÄT OPINTOJAKSOT.....	8
OHJAUKSEN OPINTOJEN OPINTOJAKSOT.....	8
OPETTAJAN PEDAGOGISET OPINNOT.....	13
KASVATUSTIETEEN, ERITYISESTI OHJAUS, SYVENTÄVÄT OPINNOT.....	16
Ohjauksen syventävät sisältöopinnot.....	17
Tutkiva ohjauksen asiantuntijuus.....	18
LIITE.....	21

KOULUTUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Ohjausalan maisteriohjelma on tarkoitettu alemman korkeakoulututkinnon suorittaneille, joilla on vähintään hyvin tiedoin suoritettu vähintään 60 op:n/ 35 ov:n laajuisen aineopintokokonaisuus joko kasvatustieteessä, aikuiskasvatustieteessä, kasvatopsykologiassa, kasvatussosiologiassa tai varhaiskasvatustieteessä. Lisäksi hakukelpoinen on hakija, joka on suorittanut em. korkeakoulututkinnon lisäksi vähintään hyvin tiedoin vähintään 60 op:n / 35 ov:n laajuiset erityispedagogiikan perus- ja aineopinnot ja kasvatustieteen perusopinnot. Opinnot edellyttävät päätoimista opiskelua ja ne on mahdollista suorittaa kahdessa vuodessa.

Koulutus tuottaa kelpoisuuden toimia päätoimisena opinto-ohjaajana peruskoulussa ja toisella asteella. Mikäli opinto-ohjaus on yhdistetty joidenkin oppiaineiden opetukseen, kelpoisuus edellyttää näiden oppiaineiden opettajakelpoisuutta. Lisäksi koulutus antaa valmiuksia toimia ohjaustehtävissä korkea-asteella sekä koulukontekstin ulkopuolella, esimerkiksi työelämässä erilaisissa aikuisten ohjauksen, henkilöstöhallinnon ja kehittämisen tehtävissä.

Tavoitteena on, että opiskelija syventää ja laajentaa ohjaus- ja kasvatusalaa liittyvää tieteellistä ja ammatillista asiantuntijuuttaan, kehittää alan tutkimusmetodologian ja ammattikäytännön valmiuksiaan sekä hankkii edellytykset itsenäisen tutkimustiedon tuottamiseen sekä uusien ohjaukseen käytänteiden tutkivaan kehittämiseen. Ohjausalan maisteriohjelman pääaineena on kasvatustiede, erityisesti ohjaus. Ohjausalan maisteriohjelma mahdollistaa jatko-opinnot.

Opetussuunnitelman lähtökohtana on laaja-alainen tutkiva ja kehittävä ohjauksen asiantuntijuus, jonka kehittämisessä hyödynnetään koulutusprosessin aikana monitieteisyyttä, yhdessä työskentelyä ja niitä yksilöllisiä valmiuksia, jotka ovat rakentuneet opiskelijoiden oman oppimis- ja työhistorian kautta. Tavoitteena on, että opiskelijat osaavat pohtia kriittisesti ja kehittää omia toimintakäytänteitään ja ohjausorientaatiotaan.

Koulutus rakentuu lähi- ja etäjaksoilla tapahtuvasta työskentelystä, jossa teoria ja käytäntö nivELYTÄT toisiinsa. Tavoitteena on luoda omakohtainen suhde hyvään ohjaajuuteen, jossa keskeiset osaamisalueet saavat henkilökohtaisen tulkinnan.

Opiskelija laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS), jossa otetaan huomioon tähänastisen elämänkulun aikana hankittu osaaminen ja hahmotellaan kehittämisalueita. HOPSin tavoitteena on auttaa opiskelijaa rakentamaan omaa ohjausajattelua ja ohjauksen käyttöteoriaansa ohjaajaidentiteettinsä perustaksi.

OHJAUKSEN OSAAMISALUEET

Laaja-alaista ohjauksen asiantuntijuutta kehitetään seuraavilla osaamisalueilla:

- 1) Eettinen osaaminen
- 2) Vuorovaikutusosaaminen
- 3) Ohjausteoreettinen osaaminen
- 4) Verkosto-osaaminen

Eettinen osaaminen

Eettinen osaaminen on perusta kaikelle ohjaustoiminnalle. Ohjaajat toimivat usein erilaisten odotusten ja vaatimusten ristipaineissa ja rajapinnoilla, joihin liittyy eettisiä jännitteitä. Ohjaajan on tärkeä ottaa huomioon eettisiä periaatteita ja soveltaa niitä erilaisissa ohjaustilanteissa. Moniarvoisessa yhteiskunnassa eettinen osaaminen on myös valmiutta kohdata rakentavasti ihmisten ja kulttuurien erilaisuutta.

Vuorovaikutusosaaminen

Ohjaus on ihmisten välistä sosiaalista vuorovaikutusta, joka rakentuu ihmisten kohtaamiselle. Käytännön ohjaustyössä tämä tarkoittaa luottamuksellisen ilmapiirin rakentamista, ohjattavien oppimis-, ohjaus- ja kehitystarpeiden tunnistamista sekä heidän oppimis- ja päätöksentekoprosessiensa ohjaamista ja tukemista. Ohjauksen vuorovaikutustilanteita ovat sekä yksilö- että ryhmäohjaukset. Vuorovaikutusosaamista tarvitaan myös ohjauksen monissa yhteistyöverkostoissa, joiden tarve ja merkitys ovat kasvaneet yhteiskunnan muutoksien keskellä.

Ohjausteoreettinen osaaminen

Ohjausteoreettinen osaaminen auttaa ohjaajaa hyödyntämään ohjausalan rikasta tietoperustaa. Koulutusprosessin aikana perehdytään tiedollisesti ja käytäntöön soveltaen ohjauksen erilaisiin teoreettisiin lähestymistapoihin. Koulutuksessa teoreettisista lähestymistavoista keskitytään eniten sosiodynaamiseen ja ratkaisusuuntautuneeseen lähestymistapaan sekä monikulttuuriseen ohjaukseen. Ohjausteoreettinen osaaminen kytkeytyy kiinteästi vuorovaikutusosaamiseen ja eettiseen osaamiseen.

Verkosto-osaaminen

Verkosto-osaamisen avulla ohjaajat kykenevät työkontekstista riippumatta rakentamaan, ylläpitämään ja kehittämään monipuolista vuorovaikutusta useiden erilaisten organisaatioiden, asiantuntija- ja sidosryhmien kanssa. Verkosto-osaaminen on tärkeää, koska eri ikävaiheisiin liittyvien ongelmien moninaistumisen myötä yhden ammattialan osaaminen ei enää riitä: ohjausasiantuntijuudesta on tullut yhä enenevässä määrin jaettua asiantuntijuutta.

Ohjauksen asiantuntijat ovat mukana myös laajempien yhteiskunnallisten ongelmien, kuten psyykkisten-, väkivalta-, köyhyys-, työttömyys- sekä päihdeongelmien ratkaisemisessa. Kyse on yhteistoiminnallisesta ohjauskulttuurista, jossa tavoitellaan yhdessä neuvoteltuja arvoja, käsitteitä ja toimintatapoja. Ohjaajien tulee tuntea myös yhteiskunnan muutosprosesseja voidakseen toimia ohjattavien hyväksi. Yhteiskunnan muutokset luovat osaltaan erilaisia ohjaustarpeita, joihin ohjaus- ja neuvontapalveluilla vastataan. Samalla ohjaajan on hyvä tarkastella kriittisesti yhteiskunnan kehitystä ja tarvittaessa yhteistyössä eri tahojen kanssa tehdä muutosaloitteita ja toimia niiden mukaisesti.

TYÖSKENTELYMUODOT

Henkilökohtainen ohjaus ja HOPS

Koulutuksen alussa opiskelija laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS), jota hän tarkentaa opiskelun aikana. Koulutuksen aikana opiskelija saa henkilökohtaista ohjausta. Opintojen loppuvaiheessa opiskelija laatii henkilökohtaisen käyttöteoriansa, jonka avulla hän jäsentää ohjaustyötään.

Luennot ja asiantuntijapuheenvuorot

Luentojen ja asiantuntijapuheenvuorojen tarkoituksena on avata erilaisia näkökulmia ohjausteoreettisiin ja käytännöllisiin keskusteluihin opiskelijoiden käsitteellistä ajattelua ja tämän suhdetta käytännön ohjaustoimintaan. Asiantuntijapuheenvuoroissa käsiteltyjä näkökulmia hyödynnetään ja niihin otetaan henkilökohtaista kantaa oppimispäiväkirjoissa ja ryhmätyöskentelyssä.

Esseet

Esseet liittyvät kasvatustieteen syventäviin opintoihin. Esseiden avulla perehdytään ohjausalan kirjallisuuteen pyrkimyksenä syventää omaa ohjausajattelua ja osaamista. Työskentely tukee pro gradu -tutkielman työstämistä.

Pienryhmätoiminta

Pienryhmä on opintojen keskeisin oppimisryhmä. Vertaisoppimisen kautta ohjaustehtävissä jo toimivien opiskelijoiden tietämys ja osaaminen linkittyy ja omakohtautuu suhteessa lähijaksojen sisältöihin. Opiskelijat tarkastelevat oppimispäiväkirjojen teemoja, lähijakson luentojen sisältöalueita sekä muita ryhmän tärkeäksi kokemia ohjauksen kysymyksiä pienryhmässä keskustellen ja näitä kriittisesti reflektoiden.

Pienryhmässä keskustellaan ohjausalan kirjallisuudesta. Koulutuksen aikana jokainen opiskelija tutustuu alansa teoksiin ja laatii niistä alustukset, joissa hän pohtii teosten herättämiä ajatuksia omien kehittymistarpeidensa näkökulmasta ja vahvistaa ohjaajuutensa teoreettista perustaa. Alustus on omakohtainen, kriittinen kannanotto teoksen herättämiin ajatuksiin. Keskusteluissa tarkastellaan alustuksien teemoja ja esille nousseita kysymyksiä useista eri näkökulmista.

Työpajatyöskentely tähtää henkilökohtaisten ohjaustaitojen kehittämiseen ja ohjausteoreettisen ajattelun soveltamiseen käytännössä. Työpajatyöskentelyä varten pienryhmä suunnittelee toiminnallisen työskentelyjakson, jossa tutustutaan ohjauksen teoreettisiin lähestymistapoihin perustuviin ohjausharjoituksiin ja pohditaan niiden soveltamista erilaisissa ohjauksellisissa toimintaympäristöissä ja -tilanteissa.

Oppimispäiväkirjat

Oppimispäiväkirjatyöskentely sitoo etäjaksoit pedagogisesti lähijaksojen tematiikkaan. Päiväkirjatyöskentelyn kautta opiskelija rakentaa omakohtaista suhdetta lähijaksolla käsiteltyihin teemoihin ja ohjauksen kysymyksiin näitä edelleen syventäen ja työkontekstiin nivoen.

Verkko-oppimisympäristö

Verkko-oppimisympäristöä hyödynnetään sekä oppimisympäristönä että tiedottamisen kanavana. Sieltä opiskelijat saavat kaiken keskeisen opintoihin liittyvän materiaalin, ohjeistukset sekä ohjelman. Verkko-oppimisympäristön avulla opiskelijat ja kouluttajat ovat yhteydessä toisiinsa etäjaksojen aikana ja kehittävät käytännön toiminnan avulla tieto- ja viestintätekniisiä valmiuksiaan.

Ohjattu harjoittelu ja videotallenteet

Harjoittelussa perehdytään käytännön ohjaustyöhön. Sekä ohjauksen että opettajan pedagogisiin opintoihin sisältyy ohjattua harjoittelua.

Harjoittelu voi sisältää esimerkiksi:

- Orientaatiota erilaisiin ohjauksen työympäristöihin
- Henkilökohtaiseen ohjaukseen liittyvää harjoittelua
- Luokkamuotoisen ohjauksen ja pienryhmäohjauksen harjoittelua
- Verkostoyhteistyöhön liittyvää harjoittelua

Harjoittelun aikana jokainen opiskelija videoi vähintään yhden henkilökohtaisen ja yhden luokkamuotoisen ohjaustilanteen. Kukin harjoittelu ja videotallenne raportoidaan kirjallisesti.

Pro gradu –tutkielma

Koulutuksessa pro gradu -tutkielma nähdään tärkeänä ammatillisen kasvun välineenä, jota muut opinnot tukevat. Opinnäyteseminaareissa käsitellään gradun tutkimussuunnitelmia ja tutkielman väliversioita. Opinnäyteseminaareissa annettavan pienryhmäohjauksen lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus saada yksilöohjausta. Jokaiselle opiskelijalle nimetään gradun ohjaaja.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Ohjauksen opinnoissa arvioidaan kokonaisvaltaisesti oppimista. Opiskelija arvioi oppimistaan ja ohjaajana kehittymistään suhteessa henkilökohtaisiin oppimisen ja kehittymisen tavoitteisiinsa.

Koulutusprosessin kuluessa opiskelijoilta kootaan koulutusta koskevaa palautetta, jota hyödynnetään koulutuksen kehittämisessä. Koulutuksen päättyessä opiskelijat arvioivat kokonaisuutena sekä koulutusprosessia että omaa oppimistaan.

Ohjauksen opintojen oppimistehtävät arvioidaan asteikolla *hyväksytty, täydennettävä, uusittava*. Syventävät opinnot arvioidaan asteikolla 0-5 ellei opintojakson yhteydessä ole toisin mainittu.

OPINTOKOKONAISUUDET

Ohjausalan maisteriohjelmassa ohjauksen opintoja laajennetaan opettajan pedagogisilla opinnoilla ja syvennetään ohjaukseen suuntautuvilla kasvatustieteen syventävillä opinnoilla. (ks. liite). Opintojaksojen yhteyteen on liitetty kirjallisuutta. Kustakin opintojaksosta opiskelija valitsee vähintään kaksi kirjaa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

Ohjauksen opinnot (Oppilaan- ja opinto-ohjaajan tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot) tuottavat yhdessä opettajan pedagogisten opintojen kanssa tuottaa kelpoisuuden toimia päätoimisena opinto-ohjaajana peruskoulussa ja toisella asteella. Lisäksi opinnot tarjoavat opiskelijalle mahdollisuuden hankkia ammatillisia valmiuksia toimia muissa ohjausalan tehtävissä mm. korkea-asteella, työhallinnossa sekä yksityisellä ja kolmannella sektorilla.

Tavoitteet: Ohjauksen opinnot suoritettuaan opiskelija

- tuntee ohjauksen perustehtäväalueet ja osaa suunnitella ja toteuttaa niitä yhteistyössä muun henkilökunnan kanssa
- ylläpitää ja kehittää ohjauksen yhteistyöverkostoja
- tuntee koulutusjärjestelmän eri tasojen sekä työelämän ja muiden alojen ohjaus- ja neuvontapalvelut ja hyödyntää niitä omassa työssään
- tuntee ohjausalan teoreettisia lähestymistapoja ja hyödyntää niitä ohjausvuorovaihtuuden ja ohjaustyön kehittämisessä
- osaa arvioida omaa ohjaustyöstään ja työpaikkansa ohjaus- ja neuvontatoimintaa toiminnan edelleen kehittämiseksi

Opettajan pedagogiset opinnot suoritetaan osana ohjausalan maisteriohjelmaa, ellei niitä ole aikaisemmin tehty. Mikäli pedagogiset opinnot on suoritettu jo aiemmin, opiskelija täydentää ohjausalan maisteriopintojaan HOPSissa sovitulla tavalla. Pedagogisilla opinnoilla on omat lähijaksot. Opinnot sisältävät ohjauksen tarkastelua pedagogisesta näkökulmasta.

Tavoitteet: Opettajan pedagogiset opinnot suoritettuaan opiskelija

- tuntee pedagogisia teorioita ja hyödyntää niitä ohjaus- ja neuvontatyössä
- hyödyntää monipuolisesti pedagogisia lähestymistapoja ohjaukseen ja neuvontaan liittyvissä opetustilanteissa
- tunnistaa ja analysoi erilaisia pedagogisia ratkaisuja edellyttäviä ohjaus- ja neuvontatilanteita ja hyödyntää niissä joustavasti pedagogisia lähestymistapoja
- osaa arvioida pedagogista toimintaa ja kehittää sitä arvioinnin pohjalta

Kasvatustieteen (erityisesti ohjaus) syventävät opinnot vahvistavat ohjausalan teoreettista osaamista, ja antavat valmiuksia kriittiseen tiedon muodostamiseen ja arviointiin. Syventävien opintojen yhteydessä perehdytään ohjausalan ajankohtaiseen tutkimukseen ja hyödynnetään niitä sekä ohjausalan ammatillisen osaamisen että alan tutkimusosaamisen kehittämisessä. Pro gradu –tutkielma on merkittävä osa syventäviä opintoja. Tutkielma vahvistaa toisaalta jatko-opinnoissa tarvittavia tutkimuksellisia valmiuksia ja toisaalta se tarjoaa hyvän mahdollisuuden syventää ohjausalan osaamista.

Tavoitteet: Syventävät opinnot suoritettuaan opiskelija

- osaa analysoida ohjaustoimintaa ohjausalan teoreettisten lähestymistapojen pohjalta ja kehittää ohjausta
- osaa hyödyntää tutkimusmenetelmiä ohjauksen kehittämisen apuna
- tuntee ohjausalan tietokantoja ja hyödyntää niitä ohjaustoiminnan kehittämisessä
- tunnistaa yhteiskunnan muutoksia ja ymmärtää niiden merkitystä ohjaus- ja neuvontatyön kehittämisessä

OPINTOKOKONAISUUKSIIN LIITTYVÄT OPINTOJAKSOT

OHJAUKSEN OPINTOJEN OPINTOJAKSOT

Ohjauksen opinnot koostuvat oheisista laajoista opintojaksoista, joita kuvataan tarkemmin seuraavilla sivuilla.

OHJA025 Minä ohjaajana, 4 op

- HOPS (vahvuudet ja kehittämistarpeet)
- Ohjaajan eettinen ajattelu ja toiminta
- Ohjaajan ammatillinen identiteetti
- Henkilökohtainen käyttöteoria

OHJA026 Ohjauksen teoreettisia ja käytännöllisiä lähestymistapoja, 8 op

- Johdatus ohjauksen teoreettisiin lähestymistapoihin
- Sosiodynaamiset ja ratkaisukeskeiset lähestymistavat
- Monikulttuurinen ohjaus
- Erot ja sukupuoli ohjauksessa

OHJA027 Vuorovaikutus ohjaustyössä 8 op

- Ihmisen kehitys ja elämäntietäminen
- Ohjauskeskustelu ja -prosessi
- Yksilö- ja ryhmäohjaus
- Virtuaaliset ohjausympäristöt

OHJA028 Ohjaus eri konteksteissa 10 op

- Yhteiskunnan muutoksen tuomat haasteet ohjaukselle
- Ohjaus perus-, toisella ja korkealla asteella
- Aikuisten ohjaus
- Ohjauspalvelut ja moniammatillinen yhteistyö
- Kansainvälisyyden haasteet ohjaukselle
-

OHJA025 MINÄ OHJAAJANA

I as a counsellor

Laajuus: 4 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tiedostaa eettisen ajattelunsa perusluonteen ja osaa eritellä ohjaustyön eettisiä kysymyksiä. Hän tunnistaa vahvuutensa ja kehittämistarpeensa oppijana ja ohjaajana sekä osaa laatia opiskelusuunnitelmansa ammatitaitonsa edistämiseksi. Opiskelija rakentaa opintojen lopussa ohjauksen käyttöteorian, jossa hän muodostaa tulkinnan ohjauksen tärkeimmistä periaatteista ja persoonallisista toimintatavoistaan.

Sisällöt

- HOPS (vahvuudet ja kehittämistarpeet)
- Ohjaajan eettinen ajattelu ja toiminta
- Ohjaajan ammatillinen identiteetti
- Henkilökohtainen käyttöteoria

Kirjallisuus

- Atjonen, P. 2004. Pedagoginen etiikka koulukasvatuksen karttana ja kompassina. Turku: Suomen Kasvatustieteellinen seura.
- Eteläpelto, A., Collin, K. & Saarinen, J. (toim.) 2007. Työ, identiteetti ja oppiminen. Helsinki: WSOY.
- Helander, J. (toim.) 2007. Reunamerkintöjä ohjaukseen I. Tieteellisiä, ammatillisia ja kokemuksellisia puheenvuoroja opinto-ohjauksesta. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulun julkaisu.
- Koskinen, L. 1995. Mikä on oikein? Etiikan käsikirja. Helsinki: Lasten keskus.
- Lairio, M. & Puukari, S. (toim.) 2001. Muutoksista mahdollisuuksiin. Ohjauksen uutta identiteettiä etsimässä. Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos.
- Onnismaa, J. 2000. Ohjaustyön etiikka ja ohjausasiatuntijuus. Teoksessa J. Onnismaa, H. Pasanen & T. Spangar (toim.) Ohjaus ammattina ja tieteenalana 2. Jyväskylä: PS-kustannus, 294-313.
- Puolimatka, T. 1996. Kasvatus ja filosofia. Helsinki: Kirjayhtymä.
- Ruohotie, P. 2000. Oppiminen ja ammatillinen kasvu. Porvoo: WSOY.
- Skinnari, S. 2007. Pedagoginen rakkaus - Kasvattaja elämän tarkoituksen ja ihmisen arvoituksen äärelä. Jyväskylä: PS-kustannus
- Taylor, C. 1995. Autenttisuuden etiikka. Helsinki: Gaudeamus.
- Turunen, K. E. 1997. Halut, arvot ja valta. Jyväskylä: Atena.

OHJA026 OHJAUKSEN TEOREETTISIA JA KÄYTÄNNÖLLISIÄ LÄHESTYMISTAPOJA

Practical and theoretical approaches of counselling

Laajuus: 8 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee ohjauksen peruskäsitteet ja teoreettisia lähestymistapoja (esimerkiksi sosiodynaaminen ja ratkaisukeskeinen lähestymistapa) ja osaa soveltaa niitä työssään yksilö- ja ryhmäohjauksessa. Opiskelija osaa analysoida yhteiskuntaa, kulttuureja ja identiteettejä erityisesti erojen (sukupuoli, monikulttuurisuus) teoretisointien näkökulmista sekä tarkastella niiden merkitystä ohjaustyöhön. Hän ymmärtää miten eroja tuotetaan ja ylläpidetään erityisesti koulutuksessa ja työelämässä. Hän tunnistaa eriarvoisuutta ja osaa toiminnallaan edistää tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta.

Sisällöt

- Johdatus ohjauksen teoreettisiin lähestymistapoihin
- Sosiodynaamiset ja ratkaisukeskeiset lähestymistavat
- Monikulttuurinen ohjaus
- Erot ja sukupuoli ohjauksessa

Kirjallisuus

- Amundson, N. 2005. Aktiivinen ohjaus. Opas uraohjauksen ammattilaisille. Helsinki: Psykologien kustannus.
- Blackwell, D. 2005 Counselling and psychotherapy with refugees. Jessica Kingsley Publishers. (ebrary-kokoelma)
- Bemak, F. ym. 2002. Counseling refugees. A psychosocial approach to innovative multicultural interventions. New York: Greenwood. (ebrary-kokoelma)
- Constantine, M. G. & Sue, D. W. 2005. Strategies for building multicultural competence in mental health and educational settings. John Wiley & Sons. (ebrary-kokoelma)
- Goodman, J., Schlossberg, N. & Anderson, M. 2006. Counseling adults in transition : Linking practise with theory. Springer Publishing Company. (ebrary kokoelma)
- Harinen, P. 2003. Kamppailuja pätevyyksistä. Etnisyys, kulttuurit ja kansalaisuus nuorten arjessa. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Hautaniemi, P. 2004. Pojat! Somalipoikien kiistanalainen nuoruus Suomessa. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Hofstede, G. 1997. Cultures and organizations: software of the mind. New York: McGraw-Hill.
- Juutilainen, P.-K. 2003. Elämään vai sukupuoleen ohjausta? Tutkimus opinto-ohjauskeskustelun rakentumisesta prosessina. Joensuun yliopiston kasvatustieteellisiä julkaisuja 92
- Launikari, M. & Puukari, S. (toim.) 2005. Multicultural guidance and counselling. Theoretical foundations and best practices in Europe. Helsinki: CIMO/ Jyväskylä: University of Jyväskylä. Institute for Educational Research. (Saatavana internetistä pdf-muodossa: [http://www.cimo.fi/english | Publications.](http://www.cimo.fi/english/Publications))
- McLeod, J. 2003. An introduction to counselling. Buckingham: Open University Press. (ebrary – kokoelma)
- McLeod, J. 2007. Counselling skill. McGraw Hill: Open University Press. (ebrary –kokoelma)
- McLeod, J. 2006. Counsellors' workbook: developing personal approach. Maidenhead: Open university Press. (ebrary-kokoelma)
- Ojala, H. Palmu T. & Saarinen J. (toim.) 2009. Sukupuoli ja toimijuus koulutuksessa. Tampere: Vastapaino
- Ojanen, S. 2009. Ohjauksesta oivallukseen. Ohjausteorian kehittelyä. Saarijärvi: Palmenia-kustannus.
- Onnismaa, J. 2007. Ohjaus- ja neuvontatyö. Aikaa, huomiota ja kunnioitusta. Helsinki: Gaudeamus.

- Onnismaa J. 2003. Epävarmuuden paluu. Ohjauksen ja ohjausasiantuntijuuden muutos. Kasvatustieteellisiä julkaisuja No 91. Joensuun yliopisto.
- Onnismaa, J., Pasanen, H. & Spangar, T. (toim.) 2000. Ohjaus ammattina ja tieteenalana 1. Ohjauksen lähestymistavat ja ohjaustutkimus. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Peavy, R. 2006. Sosiodynaamisen ohjauksen opas. Helsinki: Psykologien kustannus.
- Peavy, R. 2001. Elämäni työkirja. Ohjaajien opaskirja konstruktivististen periaatteiden soveltamiseen koulutuksessa ja ohjaustyössä. Helsinki: Psykologien kustannus.
- Peavy, R. V. 1999. Sosiodynaaminen ohjaus. Konstruktivistinen näkökulma 21. vuosisadan ohjaustyöhön. Helsinki: Psykologien Kustannus.
- Pedersen, P.B.1997. Culture-centered counseling interventions. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Rogers, C. 1986/ 1951. Client-centered therapy. London: Constable.
- Sue, D.W., Arredondo, P. & McDavis, R.J. 1992. Multicultural counselling competence and standards: A call to the profession. Journal of Counselling and Development 70 (4), 477 - 486. (ebruary-kokoelma)
- Taajamo, M. & Puukari, S. 2007. Monikulttuurisuus ja moniammatillisuus ohjaus- ja neuvontatyössä. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos.
- Kasvatustieteellinen aikakauskirja Kasvatus 2/ 2007 Sukupuoli ja kasvatus tema-numero
- Saresma Tuija Ym 2010 Käsikirja sukupuoleen. Tampere: Vastapaino.

OHJA027 VUOROVAIKUTUS OHJAUSTYÖSSÄ *Interaction in guidance and counselling*

Laajuus: 8 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hahmottaa ihmisen kehityksen ja elämänkulun merkityksen sekä osaa soveltaa tätä tietoa ohjaustyössä. Hän osaa kohdata ohjattavat kokonaisvaltaisesti ja rakentaa heidän kanssaan hyvän ohjaussuhteen. Opiskelija jäsentää ohjauskeskustelun ja -prosessin elementtejä ja vaiheita ja hyödyntää tätä tietoa ohjausprosessin luomisessa. Hän tuntee yksilö- ja ryhmäohjauksen eri menetelmiä ja soveltaa niitä erilaisiin ohjaustilanteisiin sekä tuntee virtuaalisia ohjausympäristöjä ja hyödyntää niiden tarjoamia mahdollisuuksia ohjaustyössä vuorovaikutteisesti.

Sisällöt

- Ihmisen kehitys ja elämäntie
- Ohjauskeskustelu ja -prosessi
- Yksilö- ja ryhmäohjaus
- Virtuaaliset ohjausympäristöt

Kirjallisuus

- Benson, J. F. 2000. Working more creatively with groups (2. p.) London: Routledge. (ebruary kokoelma)
- Evangelista, L.2005. A silent revolution. The impact of the internet on careers guidance. (<http://www.orientamento.it/orientamento/rivoluzioneUK.zip>)
- Koli, H. 2008. Verkko-ohjauksen käsikirja. Helsinki: Finn Lectura.
- Kukkonen, H. 2007. Ohjauskeskustelu pelitilana: erialaisuus ammatillisen opettajaopiskelijan ohjaamisessa. Tampere: Tampere University Press (<http://acta.uta.fi/pdf/978-951-44-6924-4.pdf>)
- Matikainen J. (toim.) 2003. Oppimisen ohjaus verkossa. Helsinki: Palmenia.
- Mönkkönen, K. 2007. Vuorovaikutus: dialoginen asiakastyö. Helsinki: Edita.
- Niemistö, R. 2002. Ryhmän luovuus ja kehitysehdot. Helsinki: Palmenia.
- Nurmi, J-E., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. 2006. Ihmisen psykologinen kehitys. Helsinki: WSOY.
- Onnismaa, J., Pasanen, H. & Spangar, T. (toim.) 2004. Ohjaus ammattina ja tieteenalana. Osa 3: Ohjaustyön välineet. Jyväskylä : PS-kustannus.

- Pekkari, M. 2009. Tavoitteellinen ohjauskeskustelu. Helsinki: Tammi.
- Pennington D.C. 2005. Pienryhmän sosiaalipsykologia. Helsinki: Gaudeamus.
- Proctor, B. 2000. Group supervision: A guide to creative practice London: Sage. (ebrary kokoelma)
- Tomm, K. 1988. Interventiivinen haastattelu. Jyväskylä: Mannerheimin Lastensuojeluliitto L:3.
- Vehviläinen, S. 2001. Ohjaus vuorovaikutuksena. Helsinki: Gaudeamus.
- Vilén, M., Leppämäki, P. ja Ekström, L. 2005. Vuorovaikutuksellinen tukeminen sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: WSOY.
- Vuorinen, R. 2006. Internet ohjauksessa vai ohjaus internetissä? Ohjaajien käsityksiä internetin merkityksestä työvälineenä. Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos. Tutkimuksia 19.

OHJA028 OHJAUS ERI KONTEKSTEISSA *Guidance and counselling in different contexts*

Laajuus: 10 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa työskennellä ohjaajana koulutusjärjestelmän eri tasoilla ja hän hankkii valmiuksia työskennellä muissa aikuisten ohjauksen tehtävissä. Opiskelija osaa toimia moniammatillisissa yhteistyöverkostoissa ja tarkastella kriittisesti yhteiskunnan ja kulttuurin kehityssuuntia sekä ymmärtää niiden merkityksen oman ohjausasiantuntijuutensa rakentumiselle.

Sisällöt

- Yhteiskunnan muutoksen tuomat haasteet ohjaukselle
- Ohjaus perus-, toisella ja korkea-asteella
- Aikuisten ohjaus
- Ohjauspalvelut ja moniammatillinen yhteistyö
- Kansainvälisyyden haasteet ohjaukselle

Kirjallisuus

- Airas-Hyödynmaa, M. & Balme, L. 2009. Across the borders. Internationalisation of Finnish higher education. Cimo. (<http://www.cimo.fi/dman/Document.phx/~public/Julkaisut+ja+tilastot/english/across-web.pdf>)
- Annala, J. 2007. Merkitysneuvotteluja hopsista ja sen ohjauksesta: toimintatutkimus hopsin ja sen ohjauksen kehittämisestä korkea-asteen koulutuksessa. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Antikainen, A., Rinne, A. & Koski, L. 2006. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY.
- Atjonen, P. 2007. Hyvä, paha arviointi. Helsinki: Tammi.
- Freire, P. 2005. Sorrettujen pedagogiikka. Tampere: Vastapaino.
- Isoherranen, K. 2005. Moniammatillinen yhteistyö. Helsinki: WSOY.
- Julkunen, R. 2008. Uuden työn paradoksit. Keskusteluja 2000-luvun työprosess(e)ista. Tampere: Vastapaino.
- Kasurinen, H. (toim.) 2004. Ohjausta opintoihin ja elämään -opintojen ohjaus oppilaitoksessa. Helsinki: Opetushallitus.
- Kiilakoski, T., Vuorikoski, M. & Tompuri, T. 2005. Kenen kasvatusta? Kriittinen pedagogiikka ja toisenkasvatuksen mahdollisuus. Tampere: Vastapaino.
- Kiviharju, K. 2000. Kriisit pöydälle. Ulkomaiset opiskelijat ja heitä kohtaavat kriisit. Opas korkeakoulujen kansainvälisten asioiden henkilöstölle. (<http://home.cimo.fi/oppaat/kriisitpoydalle.pdf>)
- Korkala, S. 2009. Teemaviikoista kehittämishankkeisiin. Selvitys koulujen kansainvälisestä toiminnasta. (http://www.cimo.fi/dman/Document.phx/~public/Julkaisut+ja+tilastot/Tietoa+ja+tilastoja+/koulujen_kv-toiminta.pdf)

- Lankinen, T. & Ekberg, U. 2007. Increasing the Quality and Effectiveness of the Management of Internationalisation. (<http://www.cimo.fi/dman/Document.php/~public/Julkaisut+ja+tilastot/English/kv-esite.pdf>)
- Lairio, M. & Penttilä, M. (toim.) 2007. Opiskelijälähtöinen ohjaus yliopistossa. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.
- Lerkkanen, J. 2002. Koulutus- ja uravalinnan ongelmat: koulutus- ja uravalinnan saavuttamista haittaavat ajatukset sekä niiden yhteys ammattikorkeakoulujen etenemiseen ja opiskelijoiden ohjaustarpeeseen. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Lämsä, A-M. & Hautala, T. 2004. Organisaatiokäyttäytymisen perusteet. Helsinki: Edita.
- Mietola, R., Lahelma, E., Lappalainen, S. & Palmu, T. (toim.) 2005. Kohtaamisia kasvatuksen ja koulutuksen kentillä. Erontekoja ja yhdessä tekemistä. Helsinki: Suomen kasvatustieteellinen seura.
- Nummenmaa, A.R. & Lautamatti, L. 2004. Ohjaajana opinnäytetöiden työprosesseissa: ryhmäohjauksen käytäntöä ja teoriaa. Tampere: Yliopistopaino.
- Nummenmaa, A R, Lairio, M, Korhonen, V. & Eerola, S. (toim.) 2005. Ohjaus yliopiston oppimisympäristössä. Tampere: Yliopistopaino.
- Nykänen, S., Karjalainen, M., Vuorinen, R. & Pöyliö, L. 2007. Ohjauksen alueellisen verkoston kehittäminen – Poikkihallinnollinen ja moniammatillinen yhteistyö voimavarana. Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos. Tutkimuslauseita 34.
- Pajarinen, M. 2004. Aikuisopiskelijan ohjaus opintopolun tukena sekä oppilaitoksen toimintakulttuurin osana. Helsinki: Opetushallitus.
- Perttula, J. 2001. Olenko onnellinen? Psykologista tunnustelua suomalaisen aikuisen onnellisuudesta. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Seikkula, J. & Arnkil, T. 2005. Dialoginen verkostotyö. Helsinki: Tammi.
- Sennet, R. 2007. Uuden kapitalismin kulttuuri. Tampere: Vastapaino.
- Siltala, J. 2004. Työelämän huonontumisen lyhyt historia. Helsinki: Otava.
- Stone, F. 2007. Coaching, counselling and mentoring : How to choose and use the right technique to boost employee performance, Amacom, (ebrary kokoelma)
- Toiviainen, H. & Hänninen, H. (toim.) 2006. Rajanylitykset työssä – Yhteistoiminnan ja oppimisen uudet mahdollisuudet. Jyväskylä: PS –kustannus.
- Tynjälä, P. Välimaa, J. & Murtonen, M. (toim.) 2004. Korkeakoulutus, oppiminen ja työelämä. Juva: Ws Bookwell Oy.
- Vanhalakka-Ruoho, M. (toim.) 2005. Työelämäohjauksen mahdollisuuksia ja toimivia käytäntöjä. Joensuu: Joensuun yliopisto.

OPETTAJAN PEDAGOGISET OPINNOT

Opettajan pedagogiset opinnot tuottavat yhdessä ohjauksen opintojen kanssa kelpoisuuden oppilaan- ja opinto-ohjaajan tehtäviin.

Pedagogisten opintojen tavoitteena on kehittää ohjaustyössä tarvittavia pedagogisia valmiuksia. Opintoihin sisältyy pedagogisten opintojen lähijaksotyöskentelyä ja ohjattua harjoittelua eri kouluasteilla. Harjoittelun laajuus on yhteensä 20 op. Harjoitteluun sisältyy sekä pienryhmän että kokonaisten luokkien kanssa toteutettavaa opetusta, josta sovitaan harjoittelujen ohjaajien kanssa. Harjoittelujen yhteydessä tehdään kaksi videotalliota, toinen pienryhmätyöskentelystä ja toinen luokkatyöskentelystä.

Pedagogisia opintoja voidaan osittain suunnata myös koulun ulkopuolisiin ohjaus- ja opetustehtäviin opiskelijan HOPS:n mukaisesti.

Opinnot järjestetään yhteistyössä kasvatustieteiden laitoksen aikuiskouluttajan pedagogisten opintojen (APO) kanssa niin, että koulutuksessa hyödynnetään APO-opintojen lähijaksoiden luento-opetusta. Tämän lisäksi pedagogisten opintojen lähijaksoiden sisältyy ohjausalan maisteriohjelman opiskelijoille suunnattua pienryhmä-

työskentelyä, joiden kautta vahvistetaan ohjaustyössä tarvittavaa pedagogista osaamista.

Mikäli opiskelija on suorittanut jo aiemmin hyväksi luettavat opettajan pedagogiset opinnot, jotka on jo sisällytetty aiempaan tutkintoon, tulee hänen suorittaa muita HOPS:issa sovittavia opintoja 28 op.

Seuraavilla sivuilla kuvataan aikuiskouluttajan pedagogisten opintojen temaattisista sisällöistä ne, jotka kytkeytyvät ohjausalan maisteriohjelman pedagogisiin opintoihin. Tavoitekuvaukset on kytketty ohjausalan maisteriohjelman opintoihin. Temaattisiin sisältöihin sisältyy ohjausalan maisteriohjelman opiskelijoiden pienryhmätyöskentelyä, jossa pedagogisia kysymyksiä tarkastellaan erityisesti ohjauksen näkökulmista. Ohjauksen opintojen sisällöt täydentävät pedagogisten opintojen temaattisia sisältöjä. Esimerkiksi oppimista tarkastellaan ohjauksen opinnoissa myös lasten ja nuorten oppimisen kannalta. Pedagogiset opinnot sisältävät lisäksi HOPS-työskentelyä sekä koulutuksen teemoihin kytkeytyvää verkkotyöskentelyä. Pedagogisten opintojen harjoittelukokemukset muodostavat keskeisen aineksen, jota hyödynnetään niin lähijaksoilla kuin verkossa tapahtuvassa työskentelyssä. Pedagoginen harjoittelu (20 op) integroidaan seuraaviin temaattisiin sisältöihin.

Aikuiskouluttajan pedagogisten opintojen temaattiset sisällöt, joita hyödynnetään ohjausalan maisteriohjelman opettajan pedagogisissa opinnoissa:

OHPA230 VUOROVAIKUTUS PEDAGOGISENA ULOTTUVUUTENA *Interaction as a pedagogical dimension*

Laajuus: 7 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija ymmärtää pedagogisen vuorovaikutuksen erityislaadun opetus- ja ohjaustyössä ja osaa soveltaa tätä ymmärrystä joustavasti erilaisissa opetus- ja ohjaustilanteissa.

Kirjallisuus

- Isaacs, W. 2001. Dialogi ja yhdessä ajattelemisen taito.
- Jauhiainen, R. & Eskola, M. 1994. Ryhmäilmiö. Perustietoa ryhmän käytöstä ja ryhmätyöstä sosiaalityöhön sovellettuna. Juva: WSOY.
- Niemistö, R. 1999. Ryhmän luovuus ja kehitysehdot. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Joiner, R., Littleton, D., Faulkner, D. & Miell, D. (toim.) 2000. Rethinking collaborative learning. London: Free Association Books.
- Sidorkin, A. M. 1999. Beyond discourse. Education, the self and dialogue. State University of New York Press.

OHPA240 AIKUISEN OPPIMISEN TEOREETTISIA LÄHTÖKOHTIA *Theoretical starting points of adult learning*

Laajuus: 8 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija ymmärtää, miten opettajan tai ohjaajan käsitys oppimisesta vaikuttaa hänen työhönsä ja soveltaa oppimisen teoreettisia lähtökohtia omassa ohjaustyössä edistämään ohjattavien oppimista.

Kirjallisuus

- Brookfield, S. 1995. *Becoming a critically reflective teacher*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Jarvis, P. 2004. *Adult education and lifelong learning: theory and practice*. New York: Routledge.
- Jarvis, P. 2006. *Towards a comprehensive theory of human learning*. New York: Routledge.
- Jarvis, P. 2007. *Human learning. An holistic approach*. New York: Routledge.
- Merriam, S. & Caffarella, R. 1999. *Learning in adulthood. A comprehensive guide*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Mezirow, J. 1991. *Transformative dimensions of adult learning*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Mezirow, J. & associates. 2000. *Learning as transformation. Critical perspectives on a theory in progress*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Puolimatka, T. 2002. *Opetuksen teoria. Konstruktivismista realismiin*. Helsinki: Tammi.
- Sallila, P. & Malinen, A. (toim.) 2002. *Opettajuus muutoksessa. Aikuiskasvatuksen 43. vuosikirja*. Helsinki: Kansanvalistusseura.
- Schön, D. 1988. *Educating the reflective practitioner. Toward a new design for teaching and learning in the professions*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Sinnott, J. 1998. *The development of logic in adulthood: postformal thought and its applications*. New York: Plenum Press.
- Tynjälä, P. 1999. *Oppiminen tiedon rakentamisena. Konstrukttiivisen oppimiskäsityksen perusteita*. Helsinki: Kirjayhtymä.
- Wenger, E. 1999. *Communities of practice. Learning, meaning and identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

OHPA250 TIETO, TUNTEET JA EETTISYYS

Knowledge, emotions and ethics

Laajuus: 7 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa tutkia käsityksiä tiedosta siten, että hän ymmärtää, miten käsitys tiedosta muovaa hänen pedagogista toimintatapaansa. Opiskelija osaa tunnistaa ja ottaa huomioon oppijoiden ja ohjattavien tunteita opetus- ja ohjaustyössä. Hän ymmärtää eettisen toiminnan keskeisen merkityksen ja osaa toimia opetus- ja ohjaustyössä eettisesti kestäväällä tavalla.

Kirjallisuus

- Coady, C. A. J. 1994. *Testimony. A philosophical study*. Oxford: Clarendon Press.
- Comte-Sponville, A. 2001. *Pieni kirja suurista hyveistä*. Helsinki: Basam Books.
- Damasio, A. 2000. *Tapahtumisen tunne. Miten tietoisuus syntyy?* Helsinki: Terra Cognita.
- Damasio, A. 2003. *Spinozaa etsimässä. Ilo, suru ja tuntevat aivot*. Helsinki: Terra Cognita.
- Jarvis, P. 1997. *Ethics and education for adults in a late modern society*. Leicester: NIACE.
- Kekes, J. 1993. *The Morality of pluralism*. Princeton: Princeton University Press.
- Kirk, R. 1994. *Raw feeling. A philosophical account of the essence of consciousness*. Oxford: Clarendon Press.
- Klemola, T. 2004. *Taidon filosofia – filosofin taito*. Tampere: Tampere University Press.
- Koski, J. 1995. *Horisonttien sulautumisia*. Helsingin yliopisto.
- LeDeux, J. 1999. *The emotional brain*. Lontoo: Clays.
- Liljeström, M. 2004. *Feministinen tietäminen. Keskustelua metodologiasta*. Tampere: Vastapaino.
- Oatley, K. & Jenkins, J. 1996. *Understanding emotions*. Cambridge: Blackwell.

- Puolimatka, T. 1997. Opetusta vai indoktrinaatiota? Valta ja manipulaatio opetuksessa. Helsinki: Kirjayhtymä.
- Puolimatka, T. 2002. Opetuksen teoria. Konstruktivismista realismiin. Helsinki: Tammi.
- Siewert, C. P. 1998. The significance of consciousness. New Jersey: Princeton University Press.
- Taylor, C. 1995. Autenttisuuden etiikka. Helsinki: Gaudeamus.
- Toom, A., Onnismaa, J., Kajanto, A. (toim.) 2008. Hiljainen tieto. Aikuiskasvatuksen 47. vuosikirja. Helsinki: Kansanvalistusseura ja Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura.
- Varila, J. 1999. Tunteet ja aikuisdidaktiikka: tunteiden aikuisdidaktisen merkityksen teoreettinen ja empiirinen jäljitys. Kasvatustieteiden tiedekunnan tutkimuksia. Joensuu: Joensuun yliopisto.

OHPA260 PEDAGOGINEN ARVIOINTI *Pedagogical evaluation*

Laajuus: 6 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tiedostaa arvioinnin merkityksen ja vaikutuksen oppimiseen ja hyödyntää arviointia oppimisen laadun kehittämisessä.

Kirjallisuus

- Atjonen, P. 2007. Hyvä, paha arviointi. Helsinki: Tammi.
- Fetterman, D.M. & Wandersman, A. 2004. Empowerment evaluation principles in practice. New York: Guilford.
- Karjalainen, A. 2001. Tentin teoria. Oulun yliopiston opetuksen kehittämissyksikön julkaisuja. Dialogeja 4.
- Karjalainen, A. & Huusko, M. 2004. Arviointiajattelun pikaopas. Oulu: Oulun yliopisto. Opetuksen kehittämissyksikkö.
- Korkeakoski, E. & Silvennoinen, H. (toim.) 2008. Avaimia koulutuksen arvioinnin kehittämiseen. Koulutuksen arviointineuvoston julkaisuja 31. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.
- Lyytinen, H. K. & Räisänen, A. (toim.) 2005. Kehittämissuuntaa arvioinnista. Koulutuksen arviointineuvoston julkaisuja 6. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.

KASVATUSTIETEEN, ERITYISESTI OHJAUS, SYVENTÄVÄT OPINNOT

Kasvatustieteen, erityisesti ohjaus, syventävät opinnot vahvistavat ohjausalan teoreettisten ja tutkimuksellisten lähestymistapojen osaamista sekä syventävät ohjausosaamista. Ne antavat mahdollisuuden hakeutua alan tieteellisiin jatko-opintoihin ja näin suuntautua tutkijan tehtäviin.

Pro gradu –tutkielma on keskeinen ohjauksen asiantuntijuuden kehittämisen väline. Opinnäyteseminaareissa käsitellään tutkimuksen tekemistä tieteellisestä ja ohjausosaamisen syventämisen näkökulmista. Lisäksi syventäviin opintoihin sisältyy esseen kirjoittamista ja mahdollista muuta ohjausosaamisen syventämistä palvelevaa työskentelyä.

OHJAUKSEN SYVENTÄVÄT SISÄLTÖOPINNOT

OHKS305 OHJAUKSEN TEOREETTISET LÄHESTYMISTAVAT OHJAUSTYÖN KEHITTÄMISESSÄ

Theoretical approaches of guidance and counselling in developing guidance and counselling work

Laajuus 4 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee ohjauksen teoreettisia lähestymistapoja ja osaa soveltaa niitä ohjaustyön kehittämisessä.

Toteutus Esseetyöskentely

Arviointi 0-5

Kirjallisuus

Valitaan yksi seuraavista. Kirjallisuutta täydennetään henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti erikseen jaettavan kirjallisuusluettelon pohjalta.

Irving, B.A. & Malik B. (ed.) 2005. Critical reflections on career education. Promoting social justice within a global economy. London: Routledge.

McMahon M. & Patton W. 2006. Career counselling: constructivist approaches. London: Routledge.

Pedersen, P.B. 1997. Culture-centered counseling interventions. Thousand Oaks, CA: Sage.

Sugarman, L. 2004. Counselling and the life course. Sage Publications. (ebrary kokoelma)

OHKS315 OHJAUSVUOROVAIKUTUS TEOREETTISENA JA KÄYTÄNNÖLLISENÄ ILMIÖNÄ

Counselling interaction as theoretical and practical phenomenon

Laajuus 4 op

Tavoitteet Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa analysoida ohjausvuorovai-
kutusta ja hyödyntää sitä ohjaustyön kehittämisessä.

Toteutus: Esseetyöskentely

Arviointi: 0-5

Kirjallisuus

Valitaan yksi seuraavista. Kirjallisuutta täydennetään henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti erikseen jaettavan kirjallisuusluettelon pohjalta.

Cameron, H. 2008. The counselling interview: a guide for the helping professions. Basingstoke: Palgrave Macmillan (ebrary kokoelma)

Howard, A. 2005. Counselling and identity. New York: Palgrave-McMillan.

Mortimer, J. T. & Shanahan, M. J. 2003. Handbook of the life course. New York: Kluwer Academic Publishers. (ebrary kokoelma)

Nelson-Jones, R. 2006. Life coaching skills. How to develop skilled clients. London: Sage.

OHKS325 OHJAUS ERI KONTEKSTEISSA
Guidance and counselling in different contexts

Laajuus 4 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee valitsemansa ohjauksen kontekstia monipuolisesti ja osaa hyödyntää oppimaansa tietoa ohjaustoiminnan ja ohjauksen yhteistyöverkoston kehittämisessä.

Toteutus Esseetyöskentely

Arviointi 0-5

Kirjallisuus

Valitaan yksi seuraavista. Kirjallisuutta täydennetään henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti erikseen jaettavan kirjallisuusluettelon pohjalta.

Beck, U. 2000. Risk society and beyond critical issues for social theory. London: Sage.

Castells, M. 2009. Communication power. Oxford: Oxford University Press.

Sennet, R. 2006. The culture of the new capitalism. New Haven: Yale University Press.(ebruary kokelma).

Senge, M. ym. 1996. The fifth discipline fieldbook: Strategies and tools for building a learning organization. London: Bicholas Brealey Publishing.

TUTKIVA OHJAUKSEN ASIAANTUNTIJUUS

OHKS330 TUTKIMUSMETODIIKAN JA –VIESTINNÄN SYVENTÄVÄ KURSSI
Advanced Course in Research Methodology and Communication

Laajuus: 5 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa etsiä, hyödyntää ja arvioida ohjausalan ajankohtaisia tieteellisiä tutkimuksia ja niiden teoreettisia ja metodologisia lähtökoh-
tia. Hän hallitsee tieteellisen viestinnän periaatteet sekä tekee tutkimusmetodeja kos-
kevia valintoja ja perustelee ne.

Toteutus Luennot, ryhmätyöskentely ja oppimistehtävät.

Arviointi Hyväksytty/ hylätty

Kirjallisuus

Creswell, J. W. 2003. Research design: qualitative, quantitative and mixed methods approaches. Thou-
sand Oak: Sage.

Denzin, N. & Lincoln Y. 1998. The landscape of qualitative research. Theories and issues. London:
Sage.

Lisäksi opintojaksolla jaetaan erillinen kirjallisuusluettelo tutkimusmenetelmistä ja analysoitavista tutkimuksista.

OHKS340 ERITYISMETODIKURSSI

Special research methods

Laajuus 5 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee monipuolisesti pro gradu - tutkielmaansa liittyviä tutkimusmenetelmiä ja tutkimuksen etiikkaan liittyviä kysymyksiä ja soveltaa hankkimaansa tietoa tutkimuksen tekemiseen.

Toteutus Osallistuminen soveltuvaan syventävään tutkimusmetodikurssiin tai esseetyöskentely.

Arviointi 0-5

Kirjallisuus Sovitaan tutkielman ohjaajan kanssa

OHKS350 OPINNÄYTESEMINAARI 1: TUTKIMUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Master's thesis seminar 1: Research design

Laajuus 4 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa valita ohjausalaan liittyvän tutkielmansa aiheen ja laatii tutkimussuunnitelman. Hän rajaa tutkimusaiheen, muotoilee tutkimusongelmia ja ymmärtää tieteellisen tutkimuksen tekemisen prosessia.

Toteutus

Seminaarissa käsitellään opiskelijoiden työpapereita ja tutkimussuunnitelmia. Opiskelija pitää alustuksen aiheestaan ja esittelee tutkimussuunnitelmaansa sekä osallistuu aktiivisesti toisten opiskelijoiden töiden käsittelyyn. Opinnäyteseminaarin pienryhmäohjauksen lisäksi opiskelijan on mahdollista saada yksilöohjausta.

Arviointi Hyväksytty/ hylätty

OHKS360 OPINNÄYTESEMINAARI 2: TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN JA TUTKIMUKSEN RAPORTOINTI

Master's thesis seminar 2: Conducting research and reporting

Laajuus: 6 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee tutkimusprosessin eri vaiheet, hankkii pro gradu –tutkielmaansa aineiston ja analysoi sitä, kirjoittaa tieteellistä tekstiä ja osallistuu alan tieteelliseen keskusteluun. Opiskelija kirjoittaa tutkielman tieteellisen tutkimusviestinnän periaattein.

Toteutus Seminaarissa käsitellään opiskelijoiden pro gradu -tutkielmien käsikirjoituksia.

Arviointi Hyväksytty/ hylätty

OHKS370 OPINNÄYTETYÖ
Master´s thesis

Laajuus: 30 op

Tavoitteet

Opiskelija toteuttaa ja raportoi pro gradu –tutkielman ja hyödyntää sitä ohjausosaamisensa ja tieteellisten valmiuksien syventämisessä.

Tutkielman tulee osoittaa perehtyneisyyttä aihepiirin kansainväliseen ja kotimaiseen tutkimuskirjallisuuteen, valittujen tutkimusmenetelmien hallintaa, valmiutta tieteelliseen ajatteluun ja kykyä hyvään tieteelliseen kirjoittamiseen. Tutkielma voidaan tehdä yksilö- tai parityönä.

Arviointi 0-5

Pro gradu -tutkielmien arviointikriteerit ovat luettavissa nettisivuilla osoitteessa: <http://www.jyu.fi/edu/opiskelu/perustutkinnot/gradu>

OHKS380 MATURITEETTIKOE
Maturity Essay

Tavoite Opiskelija kirjoittaa kypsyyssnäytteen, joka osoittaa hyvää suomen tai ruotsin kielen taitoa sekä perehtyneisyyttä pro gradu –tutkielman alaan.

Arviointi Hyväksytty/ hylätty

LIITE

OHJAUSALAN MAISTERIOHJELMAN OPINTOKOKONAISUUDET (120 op)

PÄÄAINEENA KASVATUSTIEDE, ERITYISESTI OHJAUS

Ohjauksen opinnot 30 op

OHJA025	Minä ohjaajana	4 op
OHJA026	Ohjauksen teoreettisia ja käytännöllisiä lähestymistapoja	8 op
OHJA027	Vuorovaikutus ohjaustyössä	8 op
OHJA028	Ohjaus eri konteksteissa	10 op

Opettajan pedagogiset opinnot 28 op

OHPA230	Vuorovaikutus pedagogisena ulottuvuutena	7 op
OHPA240	Aikuisen oppimisen teoreettisia lähtökohtia	8 op
OHPA250	Tieto, tunteet ja eettisyys	7 op
OHPA260	Pedagoginen arviointi	6 op

Kasvatustieteen, erityisesti ohjaus, syventävät opinnot 62 op

Ohjauksen syventävät sisältöopinnot

OHKS305	Ohjauksen teoreettiset lähestymistavat ohjaustyön kehittämisessä	4 op
OHKS315	Ohjausvuorovaikutus teoreettisena ja käytännöllisenä ilmiönä	4 op
OHKS325	Ohjaus eri konteksteissa	4 op

Tutkiva ohjauksen asiantuntijuus

OHKS330	Tutkimusmetodiikan ja -viestinnän syventävä kurssi	5 op
OHKS340	Eryyisametodikurssi	5 op
OHKS350	Opinnäyteseminaari I	4 op
OHKS360	Opinnäyteseminaari II	6 op
OHKS370	Opinnäytetyö	30 op
OHKS380	Maturiteettikoe	0 op